

Regelbunden tillsyn i Närlundaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Askersunds kommun under våren 2009 och besökt Närlundaskolan den 23 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 december 2009..

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Närlundaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Närlundaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Närlundaskolan

Närlundaskolan	Antal elever
Förskoleklass	41
Grundskola	278

Källa: Skolans rektor

2 (16)

Närlundaskolan är belägen i Askersunds centrum.

Skolan är indelad i tre arbetsenheter. Satelliten med en förskoleklass och årskurserna 1–3 där någon klass är ålderintegrerad. Vindängen med förskoleklass och årskurserna 1–3 där klasserna är ålderintegrerade i F–1 klasser och klasser med årskurserna 2–3. Den tredje avdelningen Sålunda består av två klasser i vardera årskurserna 4, 5 och 6. Till avdelningarna Satelliten och Vindängen hör fritidhemsavdelningar. Denna verksamhet beskrivs i en separat verksamhetsrapport.

Lärarna samverkar i fem arbetslag och de har arbetslagskonferens en gång per vecka.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Närlunda-skolan	Riket	Närlunda-skolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	94	85	75	87
	Matematik	90	72	71	73
	Svenska	90	71	82	72
	Svenska som andraspråk	..	56	..	61

Källa: Uppgifter från skolan. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer.

Kommentar och bedömning:

Resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar 2008 på ett resultat som är lägre än snittet i riket när det gäller engelska och matematik men över snittet i riket när det gäller svenska. Lärarna följer upp och diskuterar resultaten de år de har årskurs 5 och således genomför proven. Däremot har resultaten inte diskuterats och analyserats övergripande i skolan men resultaten redovisas i kvalitetsredovisningen 2008. Där görs ingen analys av resultaten och skillnader mellan pojkar och flickor redovisas inte. Närlundaskolan redovisar inga kunskapsresultat i andra ämnen utöver matematik, svenska och engelska.

Eftersom skolan inte gör någon uppföljning av i vilken mån eleverna når mål att uppnå i samtliga ämnen i årskurs 5 kan Skolinspektionen inte bedöma måluppfyllelsen avseende kunskapsresultaten.

4 (16)

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lärarna ska, enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andra språk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Det framkommer vid inspektionen att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling främst i ämnena svenska, matematik och engelska. Olika typer av uppföljningar och diagnoser görs i årskurserna 1–3. I årskurserna 4–6 används främst resultaten på de nationella proven för att följa elevernas kunskapsutveckling. Vid intervjuer framkommer att det inte förekommer kunskapsuppföljning i övriga ämnen och det har inte efterfrågats av skolläningen. Lärarna berättar att de följer upp andra ämnen också men att det är något de har som egen kunskap och arbetet med denna uppföljning är inte strukturerad och dokumenterad. I skolan finns underlag i form av cirklar för uppföljning i engelska, matematik och svenska. Inför utvecklingssamtalen lämnar lärarna i idrott och slöjd bedömningar av måluppfyllelsen i dessa ämnen till klasslärarna om de efterfrågar det. I kommunen pågår ett nätverksarbete med ta fram underlag för övriga ämnen. Lärarnas uppföljning och utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling är en förutsättning för att rektorn ska kunna följa upp och utvärdera skolans samlade resultat se vidare avsnitten 1.2.3 och 3.4.1 i denna rapport. Skolinspektionen bedömer att lärarna inte följer upp och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling i samtliga ämnen i tillräcklig utsträckning.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Vid utvecklingssamtalet ska läraren enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Överenskommelser mellan läraren, eleven och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i utvecklingsplanen. Rektorn beslutar om utformningen av sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen. Under utvecklingssamtalet skrivs elevens individuella utvecklingsplan. De individuella utvecklingsplaner inspektörerna tagit del av i Närlundaskolan innehåller huvudsakligen uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i engelska, matematik och svenska. Målen är vidare inte kopplade till nationella mål och fokus ligger i många fall på elevens beteende såsom att använda glasögon och inte ha så bråttom. Vid intervjuer framkommer också att de äldre eleverna endast i liten omfattning kommer ihåg vilka mål de har i sin utvecklingsplan. Målen i de individuella utvecklingsplanerna är således inte ett redskap för dessa elever i det dagliga arbetet i skolan. I en klass har eleverna emellertid en särskild tid avsatt i veckan för att arbeta mot målen i sin IUP. De yngre eleverna har målen inklistrade i sina planeringsböcker. I Närlundaskolan har elevernas individuella utvecklingsplaner under året inte utvecklats till att enligt förordningen innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. I kommunen pågår under tiden för inspektionen ett arbete med att ta fram ett underlag till skriftliga omdömen. Skolinspektionen konstaterar att skolans individuella utvecklingsplaner inte är utformade i enlighet med lagens krav. Åtgärder behövs.

6 (16)

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan.

Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och

mognad, svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Elevernas möjlighet till inflytande i Närlundaskolan varierar mellan och inom arbetslagen och mellan olika ämnen. Detsamma gäller elevernas medvetenhet om målen för utbildningen. Inspektörerna ser vid verksamhetsbesöken få tillfällen då målen tydliggörs i det dagliga arbetet. I vissa klassrum finns målen i engelska, matematik och svenska uppsatta i klassrummen. Inspektörerna noterar också att eleverna i en klass gjorts medvetna om målen inom det arbetsområde i geografi de just vid inspektionen arbetar med. De äldre eleverna berättar i intervjuer att de känner till målen i engelska, matematik och svenska. Målen i idrott är också tydliggjorda för eleverna. De yngre eleverna har planeringsböcker där lärare och elever planerat veckans arbete. De kan då välja i vilken ordning uppgifter ska göras. För de äldre eleverna står planeringen över dagens arbete på tavlan. Inspektörerna ser få exempel på att eleverna varit med och planerat innehållet och upplägget av undervisningen. De äldre eleverna berättar att de ibland får välja arbetssätt när de börjar ett nytt arbetsområde. De uttrycker att det då är roligare att arbeta än när de enbart använder läroböcker och arbetsböcker. Inspektörerna ser vidare inga exempel på att de äldre eleverna reflekterat över och utvärderat sitt lärande.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte i tillräcklig utsträckning arbetar med att tydliggöra elevernas medvetenhet om målen för utbildningen samt deras inflytande över sitt lärande. Detta behöver skolan åtgärda.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt Lpo 94 avsnitt 2.5 ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive

verksamhet. Vidare ska läraren utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem samt utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskolan och gymnasieskola och gymnasiesärskola. I samarbetet ska särskilt uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd. Enligt Lpo 94 avsnitt 2.2 ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Vidare ska läraren organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande. Enligt avsnittet 2.8 ansvarar rektorn för att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Närlundaskolan består av två byggnader. En för förskoleklass och årskurserna 1–3 och en för eleverna i årskurserna 4–6. Inför läsåret 2008/09 har klasser i årskurserna 5–6 flyttats över till Närlundaskolan från en annan skola som lagts ned. Vid inspektionen framkommer att lärarna och rektorn anser att de ännu inte blivit en skola med gemensam inriktning och målsättning. Varje arbetslag har en handlingsplan för arbetet under året. Vid inspektionen framkommer att arbetslagen inte samverkar i större utsträckning. Gemensamma temaarbeten med ämnesövergripande undervisning förekommer inte. Vidare har arbetslagen inte diskuterat sig samman när det gäller exempelvis progression i elevernas lärande, individanpassad undervisning och elevernas inflytande över sitt lärande. Det framkommer också att lärarna inte samverkar för att ta vara på varandras kompetenser i någon större utsträckning.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte utvecklat samverkan inom och mellan verksamheterna i tillräcklig utsträckning för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt grundskoleförordningen 5 kap.1 § ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Inför upprättandet av åtgärdsprogrammen görs i Närlundaskolan en utredning. Av den utredningen framgår elevens behov och där ges pedagogiska rekommendationer inför arbetet i skolan. Åtgärdsprogrammen skrivs av lärarna och med hjälp av specialpedagogen. Elevens behov som har dokumenterats i utredningen saknas emellertid i åtgärdsprogrammet. Vidare framgår det inte tydligt hur behoven ska tillgodoses, exempelvis beskrivs inte hur undervisningen ska utformas för att tillgodose elevens behov. Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen inte helt uppfyller förordningens krav. Se Skolverkets allmänna råd för åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen.

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Barnen eller eleverna vid en verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnen eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Närlundaskolan har ett väl genomtänkt förebyggande värdegrundsarbete och likabehandlingsplanens mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Skolans likabehandlingsplan innehåller en plan mot kränkande behandling. Där finns en översikt över de åtgärder skolan rent allmänt kommer att vidta. Det framgår emellertid inte vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året utifrån en kartläggning av skolans specifika behov. Lärarna berättar att de går igenom planen med eleverna. Eleverna har också deltagit genom att svara på en enkät om trivseln i skolan. Vid intervjuer framkommer att eleverna är väl medvetna om planen och dess innehåll.

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller lagens krav då det inte framgår vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året utifrån en kartläggning av skolans behov.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar, enligt grundskoleförordningen 2 kap.19 §, till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

12 (16)

I Närlundaskolan har eleverna elevens val inom klassens ram. Undervisningen läggs upp på olika sätt men i huvudsak har eleverna inte tillgång till att fördjupa och bredda sina kunskaper i ett eller flera ämnen. Vidare är eleverna inte medvetna om att det finns elevens val.

Skolinspektionen bedömer att skolan ej anordnar elevens val enligt förordningens krav.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen 5 kap. 5 § ska särskilt stöd ges till elever i behov av specialpedagogiska insatser. Sådant stöd ska i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl, får sådant stöd ges i en särskild undervisningsgrupp. Styrelsen ska efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare besluta i fråga om elevens placering i en särskild undervisningsgrupp. Ett sådant beslut får enligt 8 kap. 1 § grundskoleförordningen överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I Närlundaskolan finns det elever som får sin undervisning i en särskild undervisningsgrupp. Beslut om placering har fattats av rektorn i enlighet med gällande delegationsordning. Besluten saknar emellertid överklagandehänvisning.

Skolinspektionen konstaterar att skolans beslut om placering i särskild undervisningsgrupp saknar överklagandehänvisning.

Anpassad studiegång

Om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får styrelsen enligt grundskoleförordningen 5 kap. 10 § efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen. Styrelsen ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

I Askersunds kommun är beslut om anpassad studiegång delegerat till rektorn. Inspektörerna har tagit del av dokumentation kring de beslut om anpassad studiegång som har fattats vid skolan. Beslut om anpassad studiegång har behandlats i elevvårdskonferens och registrerats i ett åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammet framgår dock inte vilka avvikelser som gjorts från timplanen, inte heller vad som i övrigt anordnats för att eleven ska få en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte fattar beslut om anpassad studiegång i enlighet med bestämmelserna i grundskoleförordningen.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iaktas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt avsnitt 1 i Lpo 94 måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Enligt avsnitt 2.8 i Lpo 94 har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

I Närlundaskolan saknas en av rektorn beslutad gemensam arbetsplan som är utarbetad enligt de krav som finns. Däremot har arbetslagen egna handlingsplaner. Övergripande områden som ingår i dessa planer är exempelvis inflytande och delaktighet, kunskap och lärande, etik, hälsa och förhållningssätt. Här beskrivs också hur de i skolan ska arbeta för att nå målen ibland annat svenska, matematik och engelska. Dessa handlingsplaner utvärderas enligt lärarna regelbundet i arbetslagen. Inför kvalitetsredovisningen görs bedömningar av måluppfyllelsen med hjälp av Skolverkets analysverktyg BRUK. Vi studier av dessa dokument framgår dock att målen i handlingsplanerna och målen i BRUK materialet inte är konkretiserade och således svåra att utvärdera. Enligt lärarna förs

dock givande diskussioner i arbetslagen i samband med utvärderingarna. Vid samtal med lärare framkommer vidare att varje elevs kunskapsutveckling inte systematiskt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen i relation till mål att uppnå i årskurs 5. Se avsnitt 1.2.1.i denna rapport. Där framgår att Närlundaskolan har en samlad resultatsammanställning av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Det saknas däremot en samlad bild av skolans resultat i samtliga ämnen och följaktligen kontinuerliga analyser av dessa. Kunskapen om skolans resultat är vid inspektionstillfället därför inte utgångspunkt för skolans arbete och skolan saknar således ett tydligt system för att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet så att undervisningsmål och metoder ständigt prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolinspektionen bedömer att det saknas uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i årskurs 5 i samtliga ämnen vilket måste åtgärdas. Kvalitetsarbetet i övrigt måste också bli mer systematiskt.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bl.a. varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet och varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Enligt 2 § samma förordning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Vidare ska enligt 4 § samma förordning elever, lärare och övriga personal medverka i utarbetandet av och elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Målen i Närlundaskolans kvalitetsredovisning är övergripande och inte förtydligade vilket gör dem svåra att utvärdera. En bedömning av måluppfyllelsen har gjorts utifrån analysverktyget BRUK i en skala från 1-4. Några analyser av mål-

uppfyllelsen görs inte. Det är därför svårt att bedöma i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Vidare beskrivs inte arbetet i verksamheten. Resultaten vid de nationella proven i åk 5 redovisas men inga andra kunskapsresultat finns redovisade. I kvalitetsredovisningen saknas således en sammanställning av resultaten i de olika ämnen eleverna har undervisning i därmed också en utvärdering av måluppfyllelsen i dessa ämnen. Kvalitetsredovisningen innehåller inte en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Vidare har eleverna ej varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Enligt en ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde i kraft de 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avses 2009.

2009-09-10 Göteborg

Eva Wallentin

Carina Berggren